

БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН ЖУРНАЛ

Балапан

әлемі

№4
2025 ЖЫЛ

Отбасым – бақыт мекенім

3+

ЖУРНАЛ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРАЛІГІ
ТІЛ САЯСАТЫ КОМИТЕТІНІҢ
ТАПСЫРЫСЫ БОЙЫНША
ШЫҒАРЫЛАДЫ

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА ҚҰРАМЫ:

Асан Эльмира Арысланқызы
Редакциялық алқа төрағасы
Мұқан Гүлфариза Мелдешқызы
Редакциялық алқа хатшысы
Атанбек Наурыз
Ақын, жазушы
Ашықбаев Ертай Ахатұлы
Ақын, жазушы, журналист

Бас редактор
Айнагүл Танатова
Редактор орынбасары
Айша Бибі Нұрлыбай
Корректор
Айнұр Ажикеева
Психолог
Айсұлу Қаламбаева
Меншікті тілші
Әсел Амандықова
Дизайнер
Бағдат Түлебаев
Суретші
Айша Асанқызы

Журнал Қазақстан Республикасы
Мәдениет және ақпарат
министрлігінде тіркеліп,
24.04.2009 жылы №10074-Ж
тіркеу туралы куәлігі берілген.

Шығарушы:

«Айша-Бибі – Сланды ана» ЖШС
Редакция мекенжайы:
160000, Шымкент қаласы,
Ғ.Орманов көшесі, 15/2-үй, 20-бөлме.
Тел.: 8 778 658 09 21
e-mail: Saha_0001@mail.ru

Журнал
«South-print corporation» ЖШС
баспаханасында басылды.
Шымкент қаласы,
Қапал батыр көшесі, 19 учасок.

Басуға қол қойылған күн 29.10.2025ж.
Қалпы 60x84/8. Қағазы офсеттік.
Шартты баспа табағы - 4.
Таралымы 2000 дана.
Тапсырыс №

Кел, балақай,
бірге журнал оқыық!

Мазмұны

3

Жыр сандық

6

Халық ертегісі

8

Ұлттық таным

12
13

Комикс

17

Әдептілік
әліппесі

22

Ғибратты әңгіме

27

Боямақ

30

Ата-анаға кеңес

34

Шебер қолдар

ЖЫР САНДЫҚ

Сабыржан АХАН –

АҚЫН,
КӨПТЕГЕН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ,
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ЖЫР МҮШӘЙРАЛАРЫНЫҢ
ЖҮЛДЕГЕРІ.

Кемпірқосақ

Ақша бұлттар қашқанда,
Күн шуағын шашқанда,
Түрлі-түсті бір көпір
Пайда болды аспанда.

Бал арасы

Ызыңдайды үнемі,
Қонар жері гүл егі.
Ала жаздай гүлдерден
Тозаң жинап жүреді.

Гүлден-гүлге қонады,
Бар сары ала жолағы.
Кіп-кішкентай бұл жәндік –
"Бал арасы" болады.

Тілашар

Сөйлемді аяқтап жаз

Қарбыздың салмағы алмадан ауыр болса,
алманың салмағы одан

Сәбиттің жасы Данадан үлкен болса,
Дана одан

Емен ағашы қайың ағашынан биік болса,
онда қайың ағашы одан

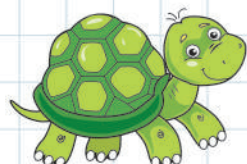
Мақсат Аянның алдындағы партада отырса,
онда Аян

Егер сары қарындаш жасыл қарындаштан қысқа
болса, онда жасыл қарындаш одан

Егер күндізгі уақытта ауа-райы жылы болса,
түнде

Егер тасбақа түйеқұстан баяу қозғалса,
онда түйеқұс

жасырынған сандар

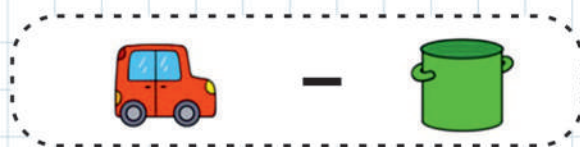
Мен зерек баламын

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								

Төмендегі суреттерді тиісті сандармен алмастырып, есепті шығар

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

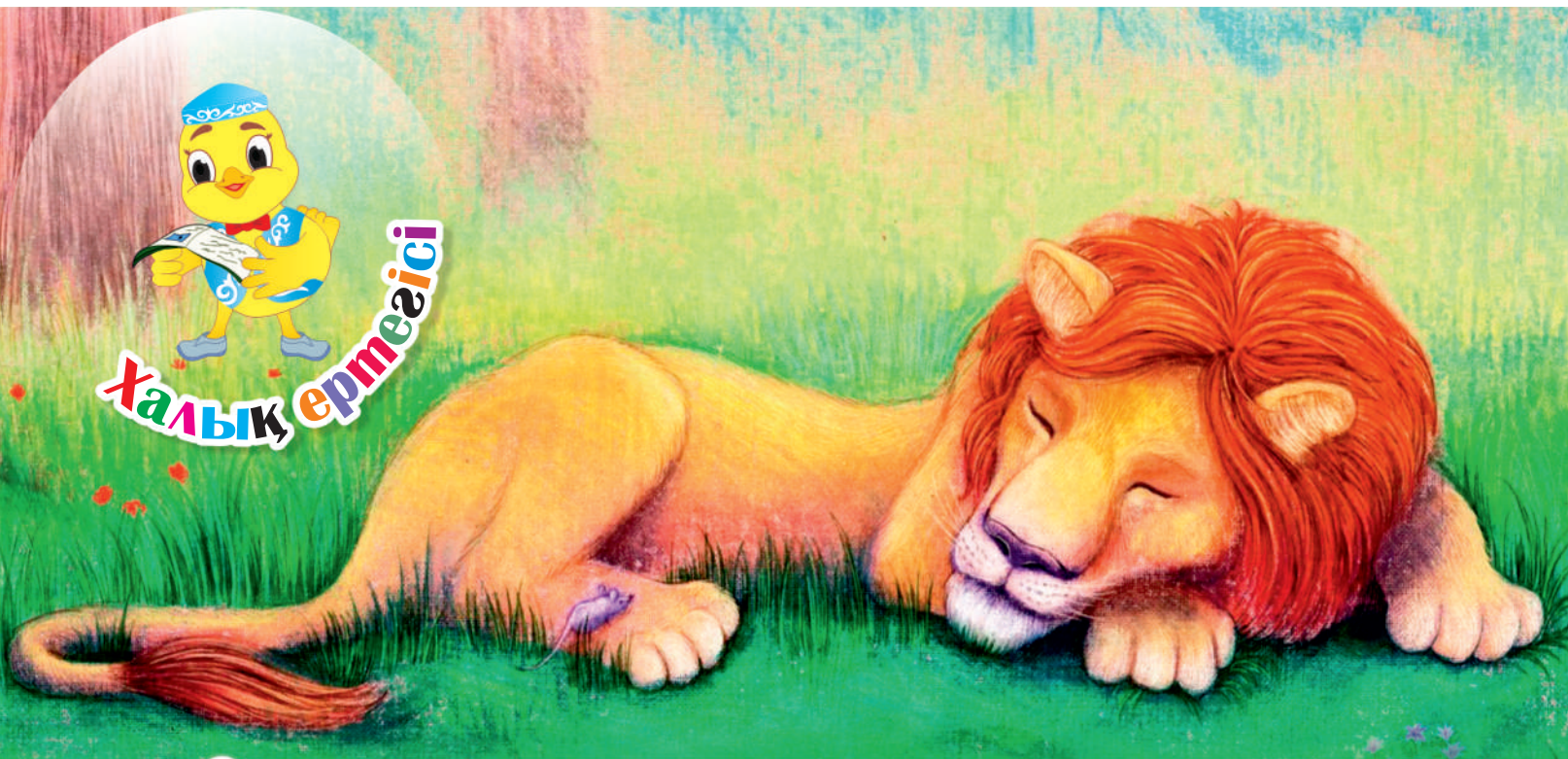
$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

Арыстан мен тышқан

Бірде қалың ұйқыда жатқан арыстанның үстіне кішкентай тышқан шығып алып, ары-бері жорғалап ойнақтайды. Көп ұзамай-ақ, арыстан оянып кетеді. Ояна сала үлкен табанымен тышқанды ұстап алып, жемекші болады.

— Кешіре көріңіз, ұлы патшам! — деп зарлай жөнеледі тышқан. Осы жолы кешіре көріңіз, енді еш қайталамаймын және де бұл қайырымдылығыңызды ешқашан ұмытпаймын. Сосын кім біледі, мүмкін, бір күні мен де сізге осылай жақсылық жасармын. Тышқанның “маған да күніңіз бір түсер” деген сөзіне қарқылдап күліп алған арыстан табанын көтеріп, тышқанды босатып қоя береді.

Бірнеше күн өткен соң аң патшасын аңшылар ұстап алып, ағашқа байлап қояды. Сөйтіп өздері арыстанды қамайтын орын мен тасымалдау жолын іздеп кетеді. Сол жерден тышқан алаңсыз өтіп бара жатып, ойламаған жерден арыстанның басына түскен қиын жағдайды көреді. Жанына жүгіріп барып, арыстанды байлап кеткен арқанды тез-тез тісімен үзіп тастайды.

Арыстанға көмектескеніне қуанған тышқан:

— Жақсылық жасау менің де қолымнан келе ме екен? — деп сұрайды риза кейіппен.

Балалар, кейде кішкентай достар да үлкен көмек бере алатынын ұмытпаңдар!

ЖОҒАЛҒАН ЗАТ

Кем,
Ойнайык!

Ойынға қажетті құралдар: ойыншықтар, кітаптар, т.б.

Ойынның мақсаты: балалардың зейінін және есте сақтау қабілетін дамыту. Заттарды есте сақтап, салыстыру және айырмашылығын анықтау дағдыларын жетілдіру.

Ойыншылар саны: 3–6 бала.

Ойын ережесі: алдымен балалар бөлмедегі барлық заттарға бір рет мұқият қарап алуы керек. Содан соң барлық балалар көздерін жұмады. Ойын жүргізуші бір затты жасырып қояды. Балалар көздерін ашқанда, қандай заттың жоғалғанын табулары керек. Кім дұрыс тапса, келесіде сол бала ойынды әрі қарай жүргізіп, жалғастыратын болады.

ҰЛТТЫҚ ТАНЫМ

Балаларға арналған, тәрбиелік мәні бар ырымдар

Қазақ халқының ырым-тыйымдары жай сөз емес, өмірлік тәрбие мен терең мағынаға толы. Қазақ халқы әрбір ісіне жақсылық тіледі, жамандықтан сақтанды. Сол үшін де ырымдап, баласын дұрыс жолға бағыттап отырған. Балаларға арналған ырымдар тәртіпке, тазалыққа, үлкенді сыйлауға, табиғатты аялауға, имандылыққа үйретеді. Ендеше, сол ырымдардың тәрбиелік мәнін бірге танып көрейік!

Асты төкпе, нанды жерге тастама!

Мәні: Нан – еңбекпен келген ризық. Сондықтан нанды құрметтеуге, қадірлеуге үйретеді, балаға «обал болады» деген сөздің мәнін түсіндіреді.

Үйге кіргенде, үй иесімен сәлемдес!

Мәні: Сәлемдесу тәрбие мен кішіпейілділіктің белгісі екенін үйретеді.

Адамға қарап саусақты шошайтпа!

Мәні: Баланы әдептілікпен сыпайы қарым-қатынасқа үйретеді.

Үлкеннің жолын кеспе!

Мәні: Үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетуге үйретеді.

Үйге қарай жүгірме!

Мәні: Үлкендердің көңіліне алаң салмауға, тыныштықтың қадірін түсінуге үйретеді.

Қазақтың қонағы неше түрлі болады?

Шешендік сөздер -
даналық мәйегі

Сырым батыр үйіне қонып отырған қадірменді қонағы Төленді биден:

– Биеке, қазақтың қонағы неше түрлі болады? – деп сұрапты. Сонда Төленді би:

– Қазақтың қонағы төрт түрлі болады: Бірінші – арнайы қонақ, екіншісі – құдайы қонақ, үшіншісі – қыдырма қонақ, төртіншісі – қылқыма қонақ.

– Ал оны қалай айырамыз?

– Арнайы қонағымыз – алыстан арнайы келген жақын, туыс, нағашы, жиен, құда, күйеу, қайын сияқты жекжатың немесе сүйікті достарың, жақсы жолдас-жораң. Міне, бұл – нағыз сыйлы қонағың.

Құдайы қонағымыз – өзің танымайтын, білмейтін, шалғай елден, алыс жерден жолаушылап жүріп, ат басын тірей қалған, тосын да бөгде қонақ. Міне, бұл – нағыз сауап қонағың.

Қыдырма қонағымыз – ерігіп, желігіп, үйден-үйді, ауылдан-ауылды кезіп, сөз аңдып, өсек теріп, қымыз ішіп, ет жеп жүрген сандалма қонақ. Міне, бұл – нағыз далбаса қонағың.

Қылқыма қонағымыз – үй арасындағы, ауыл ішіндегі, түтіні түзу шыққан үйді торып, өзінің құлқыны үшін

аузына тигенін қылқытып жіберіп, басы ауған жаққа тарта беретін көлденең қонақ.

Міне, бұл – нағыз сұғанақ қонағың, – депті көпті көрген көне би Төленді қарт.

Олар да бала болған...

Сейітқұл Әбдірашұлы Оспанов балалар поэзиясы мен прозасына елеулі үлес қосып, өзіндік шеберлігін танытқан талантты қаламгер.

СЕҮІТҚҰЛ ОСПАНОВТЫҢ ТУҒАНЫНА 70 ЖЫЛ

Сейітқұл Оспанов 1955 жылы 30 наурызда Қызылорда облысының Қазалы ауданында туған.

Ол оқушы кезінен аудандық, республикалық газеттерге өлең-мақалалар жазып жүреді. 1977 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің журналистика факультетін бітіреді. «Жалын», «Мектеп» баспаларында, «Пионер», «Зерде», «Парасат» журналдарында, «Жетісу» газетінде жұмыс істейді.

Ол өзінің «Құлын» атты алғашқы өлеңімен әдебиет әлеміне қадам басқан. Одан кейін «Бәйге», «Ащы қауын, тәтті қауын», «Күн көтерілген шақ» атты жыр жинақтарынан соң, «Ағаш ат», «Бақытты үй», «Самый сладкий день», «Құлдар көтерілісі» атты проза кітаптары қазақ әдебиетінің қазынасына енген сүбелі шығармаларға айналды. Бірқатар шығармалары орыс және шет тілдеріне аударылды.

Сейітқұл Оспановтың
өлеңдері

Туған жер

Балаларға
базарлық

Асыр салып жасыңда,
Көбелегін қуасың.
Шеңгесі мен тасын да
Ыстық көріп тұрасың.

Бақытыңа айналған,
Болмас одан сәнді өңір.
Туған жерді ойлаудан
Басталады мәнді өмір.

Таң

Дала нұрға бөленді,
Түн пердесін ашқанда.
Қоралардан қой өрді,
Шаң көтеріп аспанға.

Бұтақтарға қонып ап,
Торғай біткен сайрайды.
Қара қозы, ақ лақ,
Асыр салып ойнайды.

Жарқырады қарлы шың,
Көріктеніп көк белі.
Қолына алып шалғысын,
Атам қырға беттеді.

Қияр ұрлаған Қайсар

Бір күні ауа-райы қапырық, аспан бұлтты еді. Арман өзімен бірге Қайсарды ертіп, ауыл шетіндегі өзенге балық аулауға шықты. Бірақ бұл жолы қармаққа балық ілікпеді.

1

Содан екеуі жабырқаулы қайтып келе жатты. Кенет көздеріне қалың жасыл бақша ілікті. Онда қиярлар көздің жауын алардай жайқалып тұр екен.

2

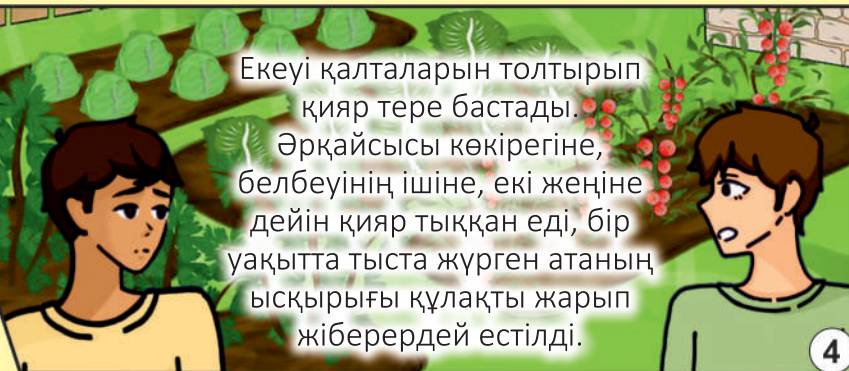
Ортасына күмп ете қалсақ қайтеді?

Қайсар үндемей, бас изеді.

3

Екеуі қалталарын толтырып қияр тере бастады. Әрқайсысы көкірегіне, белбеуінің ішіне, екі жеңіне дейін қияр тыққан еді, бір уақытта тыста жүрген атаның ысқырығы құлақты жарып жіберердей естілді.

4

Қос бала қиярларын қысып ұстаған күйі шарбақтан секіріп түсті де, көше бойы тұра жүгірді. Жел өкпесін соғып, жүректерін дүрсілдетіп бара жатты.

Қаш!

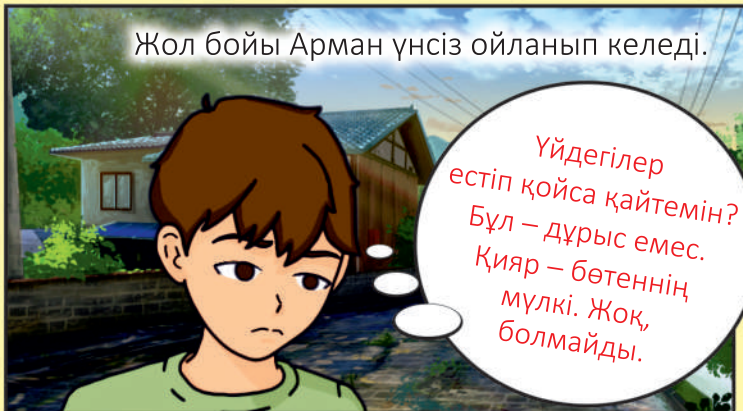
6

5

Жол бойы Арман үнсіз ойланып келеді.

Үйдегілер естіп қойса қайтемін? Бұл – дұрыс емес. Қияр – бөтеннің мүлкі. Жоқ, болмайды.

Мынау қиярлар саған, мен алмаймын.

А-а-а

12

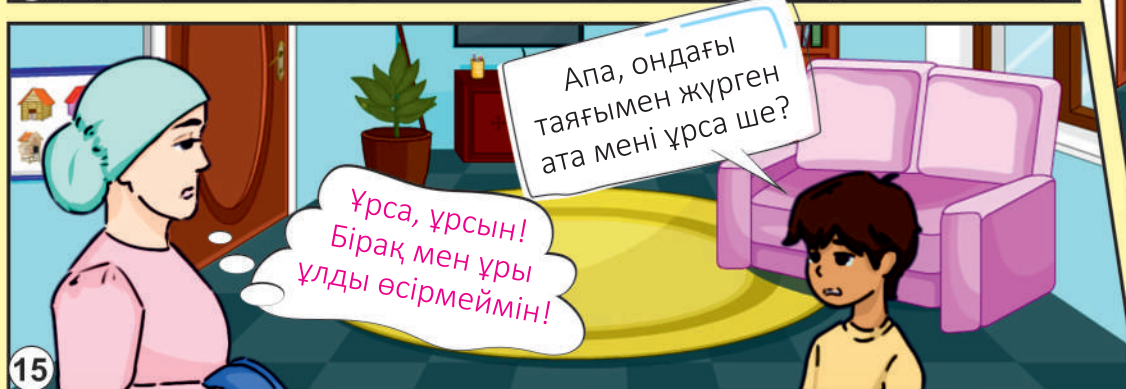
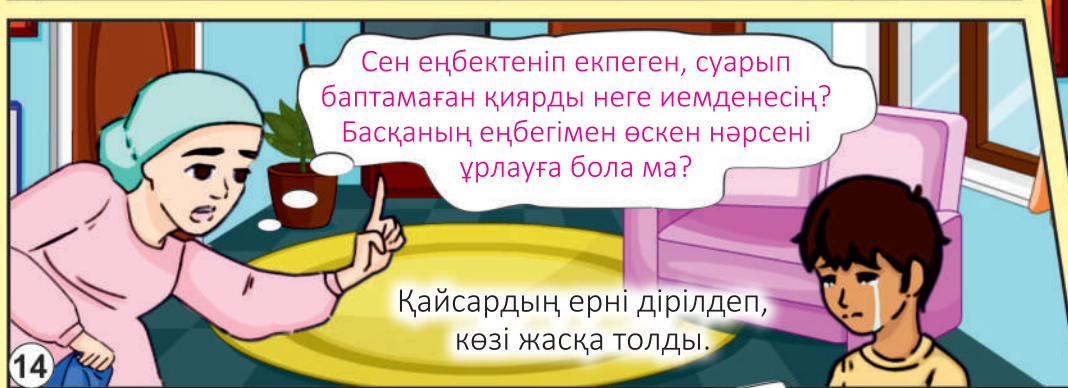
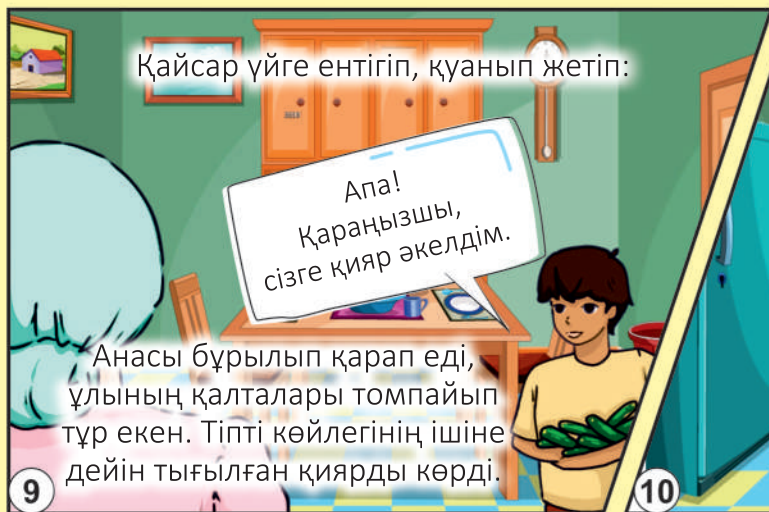

7

Сөйтіп қалтасындағы қиярларын Қайсарға ұстата салды да, өзі теріс бұрылып кетіп қалды.

8

Бұл ерекше жануар
Оңтүстік Алтайдың таулы,
қылқан жапырақты
ормандарында кездеседі.

ҚАΝДАЙ ЕРЕКШЕЛІГІ БАР?

Құдырдың аталықтарының ұзын,
қайқы азу тістері иектерінің
астынан шығып тұрады. Ең
кереметі, бұл жануардың
бауырындағы жұпар бездері
иісуға қосатын бағалы
сұйықтық бөледі екен.

МҰНЕ, ЗАЖАН!

Құдыр

Құдырдың бойының биіктігі жарты метрден сәл асады.
Артқы аяғы алдыңғысынан ұзын болғандықтан,
денесінің артқы жағы биік,
осыған байланысты жүрісі де қызық.

Ол - өте сақ және үркек жануар.
Мекендеген жерінен ұзамайды.
Ал қауіп төнгенде,
жылдамдығына көз ілеспейді.
Таңертең, ымыртта және түнде
жайылып, күндіз тасаға
тығылады.

Сүйікті қорегі -
қына өсімдігі.

Жайра

Еліміздегі ең ірі кеміруші санатына кіретін аң - Жайра. Бұл аң түрі негізінен Талас Алатауындағы, Қаратаудағы, Маңғыстау түбегіндегі тау жоталары мен бөктерлеріндегі орман-тоғайларды, өзен аңғарларын мекен етеді. Інінің тереңдігі 4 метрге дейін барады.

Дене тұрқы – 60-90см,
құйрығының ұзындығы – 12-15см,
салмағы 15-27 килограмдай
болады.

Жайраның дене бітімі ерекше. Оның арқасы мен бүйірінде қаптаған ижелері болады. Ал жаңа туған Жайраның денесіндегі ижелері алғашқы тәуліктерге жұмсақ болады.

Ол көбіне шөппен, өсімдікпен, тамырмен, жеміспен қоректенеді. Қоректенуге түнде шығады.

Жылдан-жылға саны азаюына байланысты қорғауға алынып, Қазақстанның «Қызыл кітабына» енгізілген.

**Өлең жазып
үйренеміз!**

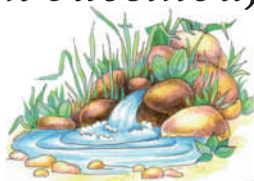
Суреттердің орнын
сөзбен алмастырып,
өлеңді оқып бер.

Жорық жыр

-дың биік басында,

Мөлдір

қасында,

-ды қарсы аламыз,

Түнде

жағамыз.

Туған үйдей ну

Адаспаймыз тұманнан.

Ықпаймыз да

-дан,

Қорықпаймыз дауылдан.

Көрген өзі көзімен,

Қасиетін сезінген.

Біледі елін бағалай,

Сүйеді елін анадай.

Айзаданың сыныбына жаңа бір оқушы қыз келді. Ол ешкіммен сөйлеспей, жалғыз өзі ыңғайсызданып отырған еді. Басқа балалар да оған аса көңіл аудармады. Айзада мұны бірден байқады.

Сабақ біткен соң, ол – Әминаға жақындап барды. Айзада жылы жымыйып:

– Сәлем! Сенің атың кім? Егер қаласаң, үзілісте бірге ойнайық, – деді шын ықыласпен.

Әмина мұны естігенде, қуаныштан жымия бастады. Оның көзі жарқырап, басын иіп жауап берді:

– Мен – Әминамын. Рақмет саған, Айзада, бұл ықыласың маған өте қажет еді.

Сол күннен бастап Айзада мен Әмина үзілістерде бірге ойнады. Айзаданың жылы жүрегі мен кішіпейілдігі Әминаға сенім сыйлады.

Сыпайы болу мейірім танытудан басталады!

**Әдептілік
Әліппесі**

**Сыныптағы
сыңластық**

**Тазалық –
денсаулық кепілі**

Айдар таңертең ұйқысынан тұра сала ойнауға асықты. Бетін жумай, тісін де таза ламастан, далаға жүгіріп шықты. Бірнеше сағаттан соң, ол үйге шаршап келіп, ішім ауырды деп шағымдана бастады.

Анасы оның қолына қарады. Тырнағы ұзарып, тіпті қап-қара болып кеткен.

– Айдар, сен бүгін беті-қолыңды жудың ба? – деп сұрады анасы.

– Жоқ, анашым, ұмытып кетіппін, – деді ол ыңғайсызданып.

Содан анасы оған микробтар туралы түсіндіріп берді. Айдар адам денсаулығы тазалықпен тікелей байланысты екенін түсінді. Кешкісін ол өзі барып тырнағын алып, тісін жуды. Қолын сабындап жуып, таза киімдерін де киді.

Әдепті бала әрқашан тап-таза жүреді!

«СУ АСТЫ ӘЛЕМІ» ҮСТЕЛ ОЙЫНЫ

Планетамыздағы

15 ең ірі жануар...

Аталығы "баласын дүниеге әкелетін" жер бетіндегі бірден-бір тіршілік иесі қалай аталады?

7

Ең жылдам жүзетін балық

22

Старт

Ойын ережесі

Ойынның мақсаты: баланың логикалық ойлау қабілетін, танымдық белсенділігін арттыру.

Қажетті заттар: текше, ойыншыларға арналған фишкалар. Ойыншылар санына шектеу жоқ.

Сұрақтарға дұрыс жауап беріп, мәреге алғаш болып жеткен ойыншы жеңімпаз болады. Ойыншылар текшені кезек-кезек лақтырып, әркім өз фишкасын стартқа тізіп, жүрісті бастайды. Ойынның мақсаты: мәреге бірінші болып келу. Ескерту: мұқият бол және барлық белгілердің талабын сақта.

Ең жыртқыш су жануары

38

3 жүрегі, 8 аяғы бар су жануары

46

Мәре

БАЛ ОҒЫМ, ӨРЛЕ БҮІККЕ!

Мына суреттердің атауларын ұяшықтарға
жаза отырып, жасыл түсті ұяшықтардың
ішінде қандай сөз жасырынғанын тап.

A word search puzzle grid with various animal illustrations and arrows indicating the direction of the words.

Animals and their positions:

- Rhinoceros:** Top left, blue, with a blue arrow pointing down.
- Bear:** Top center, brown, with a blue arrow pointing down.
- Squirrel:** Top right, orange, with a blue arrow pointing down.
- Hedgehog:** Far right, blue, with a blue arrow pointing down.
- Turtle:** Middle left, brown, with a blue arrow pointing down.
- Monkey:** Middle right, brown, with a blue arrow pointing right.
- Giraffe:** Far right, orange, with a blue arrow pointing right.
- Cat:** Bottom right, orange, with a blue arrow pointing right.
- Zebra:** Bottom right, black and white, with a blue arrow pointing right.
- Hippopotamus:** Middle left, brown, with a blue arrow pointing right.
- Tiger:** Bottom left, orange and black, with a blue arrow pointing right.
- Rabbit:** Bottom left, grey, with a blue arrow pointing right.

Grid Structure:

- The grid is composed of white circles for letters and green circles for the hidden word.
- A vertical column of 10 green circles runs through the center of the grid.
- Other green circles are located at the top left, top center, and bottom center.

Hidden Word:

Жасырынған сөз

Бос ұяшыққа қажетті

суретті көрсет

Нұсқағыш бойынша қозғалыс жасап,
баланың қайда барғанын тап

1. ↑
2. →
3. ↑
4. →
5. →
6. ↑
7. ←
8. ←
9. ↑
10. ↑
11. →
12. →
13. ↓
14. ↓
15. →
16. ↑

Осында жаз

Кішкене бағбан

Садықтың әкесі – бағбан. Садық оған үнемі көмектесіп жүреді. Қар кетісімен, әкесі мен баласы бақта тынбай еңбек етеді.

Бір күні Қалел жүгіріп келіп:

– Кеттік, Садық, ойынға, – деді.

– Менің жұмысым көп, – деп жауап берді Садық оған.

– Жұмыс деген немене, тәйірі! Одан да ойнаған қызық емес пе?

Садық ойнағысы келіп кетсе де, жұмысын жалғастыра берді.

Күз де келді. Бақта жеміс пен жидектің сан алуан түрі пісті. Садықтың өзі де қарық болды, досын да барынша сыйлады. Қалел тойып алып:

– Бәрін де түк қалдырмай жеп қоямыз, – деді.

– Қалады, – деп жауап берді Садық, – әкем «Кім ойынға елікпей еңбек етсе, жер соны қарық қылады» деген.

Рубик текшесін кім ойлап тапты?

Әлем тарихындағы ең танымал ойыншық "Рубик текшесін" жасаушы – әйгілі венгр өнертапқышы Эрно Рубик.

Артық болмас білгенің

Эрно Рубик 1944 жылы Будапешт қаласында дүниеге келген.

Ресми деректерге сәйкес, ол уақытқа дейін рубик текшесінің тәжірибелік үлгілері қағаз (картон) және пластикалық бұйымдардан жасалып, ұзақ уақыт бойы тәжірибе жүргізілген.

Басқатырғыш текшені Эрно Рубик 30 жасында, 1974 жылы ойлап шығарған. Бірақ дүниежүзінде бұл ойыншық алты жылдан кейін, яғни 1980 жылы танымал болды.

Ол қандай ойыншық?

Рубик текшесі (мажар тілінде – сиқырлы текше) логикалық басқатырғыш ойын құралы ретінде пайдаланылады. Бүгінге дейін әлемде 360 миллионнан аса данасы сатылған және екі түрлі өлшемдері (56 мм, 55.5 мм) кең тараған.

Мұның алты жағындағы тоғыз кішкентай текшелер өзара байланыстырылып орналасқан. Әр кішкентай текше алты түстің біріне боялған. Ойын шарты: рубик текшесінің әр жағын бір түсті қалыпқа келтіру. Ол үшін рубик текшесінің қозғалатын бөлшектерін бұрып, әртүрлі түзбелерді жасау керек.

Сол кезден бастап рубик текшесіне сұраныс артпаса, төмендеген емес. Оған дәлел рубик текшесінің миллиондаған данамен сатылуы ғана емес, текшені құрастыру бойынша әлем чемпионатының пайда болуы анық көрсетеді.

Ең алғашқы Әлем чемпионаты 1982 жылы Будапеште өткен. Америкадан келген 16 жасар студент Минх Тхай 22,95 секундта текшені дұрыс құрастырып, жеңімпаз атанған.

Бұл - Эрно Рубик

Би әлеміндегі бала жұлдыз

Білімге құштар, өнерге жақын болып өскен Әуесхан Шапағат 2018 жылдың 29 сәуірінде Шымкент қаласында дүниеге келген. Отбасының тұңғышы, әрі ата-әжесінің еркесі Шапағат тәрбиелі, алғыр бала болып өсіп келеді. Бүгінде ол «GLS – Көшбасшы ұрпақ» мектебінде білім алып жатыр.

Шапағат мектеп қабырғасынан бастап түрлі үйірмелерге белсене қатысып жүр. Ол домбыра үйірмесіне қатысып, қазақтың төл өнерін дәріптесе, волейбол үйірмесінде спортпен шұғылданып, денсаулығын шыңдауда. Оның сүйікті пәні – математика. Сонымен қатар ағылшын және француз тілдерін үйренуге де ерекше қызығушылық танытып жүр.

Шапағаттың жетістіктері:

- 2024 жылы “Kazakhstan International Ballroom Eurasian Dance Festival” байқауында II орын;
- 2024 жылы “Kazakhstan Open” ұлттық би турнирінде I орын;
- 2025 жылы “Summer Dance Cup” би турнирінде I орын.

Шапағат – бүгінгі жас талант, ертеңгі үлкен сахналардың жарқыраған жұлдызы. Ол би өнеріне деген сүйіспеншілігі мен табандылығы арқылы талай биіктерді бағындырып келеді. Еңбегі мен таланты өз қатарластарына үлгі болған Шапағаттың болашағы жарқын екеніне сенеміз!

ЖАС СУРЕТШІЛЕРДІҢ ТАЛЕРЕЯСЫ

Жарылқасын Дамир
Мұхаммедқалиұлы,
Түркістан облысы,
Созақ ауданы.

Жарқынай Әбенқызы,
Қарағанды облысы, Шет ауданы,
«Балбөбек» бөбекжайының
тәрбиеленушісі.

Нұрила Мұратхан,
Шымкент қаласы,
«Нұр-Али» балабақшасының
тәрбиеленушісі.

Айсұлтан Сейілбек,
Ұлытау облысы, Сәтпаев қаласы,
«Зияткер» оқу алды
даярлық мектебінің оқушысы.

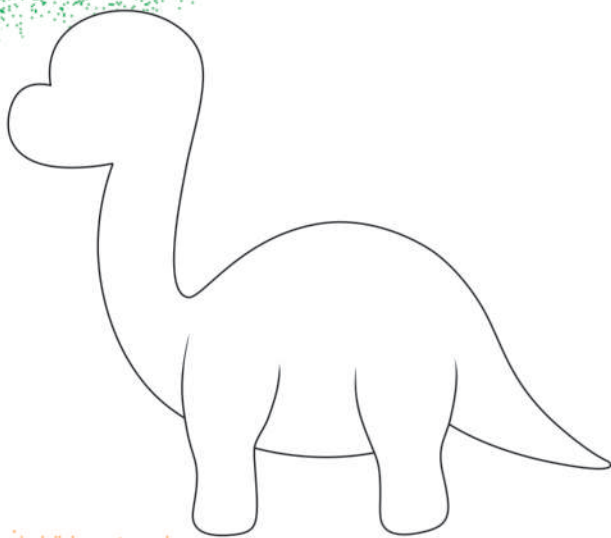

Сүрөт
салып үйрөнү!

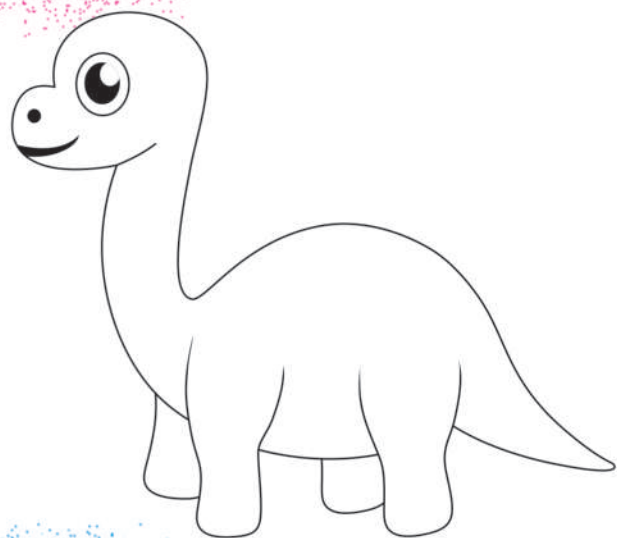
1

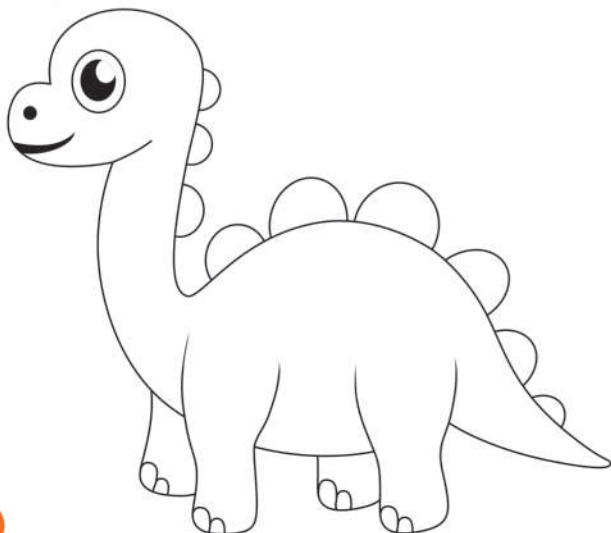
2

3

4

5

Бул не?

Суретті боя!

Боямақ

Қанатының ұзындығы -
30 см.

Әлемдегі ең ірі көбелек
“Тизания агриппина”
деп аталады.

Ең ірі көбелек

Олар түнгі уақытта тіршілік етеді,
кейбір ғалымдар оны құсқа да балайды.

Бұл көбелек
Орталық және
Оңтүстік Америкада,
сонымен қатар
Мексикада да
тіршілік етеді.

Тизания агриппина көбелегі
көп зерттелмеген, жоғалып
кету қаупі бар. Сондықтан бұл
жәндікті Бразилияда қорғауға
алған.

Шоколадты төмпешіктер

Шоколадты төмпешіктер – Филиппиннің Бохол аралындағы ең назар аударатын жер. Әлемдегі “жаңа жеті кереметтің” қатарына кіреді. Бұл ерекше ғажайып жерде, саны шамамен 1260-тан 1776-ға дейін жететін конусты төмпешіктер бар.

Оның шоколадты төмпешіктер аталуының себебі, сонда өсетін шөптердің түсіне байланысты болды, өйткені мамыр-ақпан айларында төмпешіктердің шөптері күн сәулесінің астында құрғап, сүтке қосылған шоколадқа ұқсас түске ие болады.

Төмпешіктердің биіктігі 40-120 метрге жетеді.

Ерекше жартастар

Каша-Катуве жартас шатырлары – Хемез тауының бөктерінде пайда болған, ғажайып тау шоғыры. Бұл геологиялық ғажайыпты Нью-Мексиканың солтүстік бөлігінен, Альбукерке мен Санта-Фенің ортасынан табуға болады. Шатырлар пішініндегі бұл үлкен жартастар шамамен жеті миллион жыл бұрын, жанартау жарылысынан кейінгі күлдің жиынтығынан пайда болған. Жергілікті тұрғындар «ақ құздар» деп атайтын осы географиялық аймақты да ғажайып жаратылыстардың қатарына кіргізуге әбден болады. Жартастардың биіктігі әртүрлі, кейбірінің биіктігі 30 метрге дейін жетеді.

Бала, қандай жағдай болмасын, ол ата-анасының жақсы көретінін және кез келген уақытта қолдайтынын сезінуі керек. Сонда алға қойған мақсаттарға жету талабы жоғары болады.

Сондықтан оларды күнделікті ынталандырып, шабыттандырып отыратын жылы сөздерді айту маңызды.

Бар мейірім балаларға

Сенің қолыңнан келетінін білемін, бүгін болмаса да, ертең немесе сәл кейінірек.

Өзгелерден көмек сұрау, әлсіздік емес.

Барлығын түзетуге болады. Бірге түзетуге тырысайық, тек алдымен шешу керек. Қалай?

Барлығымыз қателесеміз. Біз сол қателіктерден сабақ алып, үйренеміз. Ең бастысы, оны қайталамау.

Кейде саған ашулансам да, мен сені өте қатты жақсы көремін.

Маған көмектескенің үшін рақмет, сенсіз бұл әлдеқайда қиын болар еді.

Мен сенің анаң/әкең болғанымға өте қатты қуанамын.

Мен сенің жетістіктеріңді мақтан тұтамын.

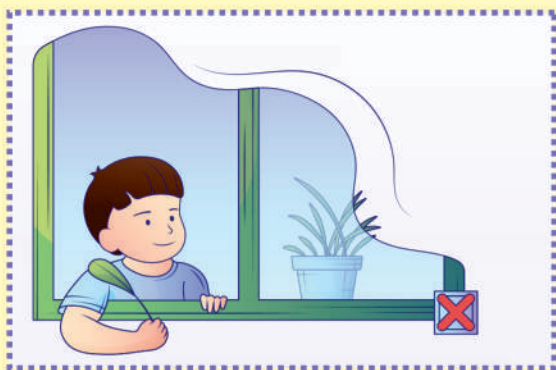
Мен сенімен уақыт өткізгенді ұнатамын.

Балалар, үйде жүргенде де сақ болу өте маңызды. Кейде ойынға беріліп, байқамай қауіпті әрекет жасап қояуымыз мүмкін. Сондықтан мына ережелерді есіңде сақта!

Үйдегі қауіпсіздік ережелері

Сіріңке мен оттықты ұстама!

Үйдегі сіріңке, газ, от өте қауіпті. Олармен тек үлкендер ғана жұмыс істейді.

Терезені ашып, сыртқа еңкеюге болмайды. Ешқашан терезе алдына шығушы болма! Бұл – балалар үшін қауіпті.

Терезе мен балконға жақындама!

Химиялық заттардан аулақ бол!

Жуынатын бөлмедегі немесе ас үйдегі жуғыш заттарды ұстама. Олар улы болуы мүмкін.

Пышақ сияқты өткір заттар, ыстық шәйнек, қосулы тұрған плитка сияқты бұйымдар қауіпті.

Ас үйде жалғыз жүрме!

Жоғары сөрелерге шықпа!

Жоғарыда тұрған затты алу үшін сөреге шықпа, құлап қалуың мүмкін.

Электр тоғына қолыңды тигізбе!

Розетка, тоқ сымдарына саусағыңды салуға немесе бөгде заттарды тығып ойнауға болмайды.

**Жер-су атаулары
туралы аңыздар**

“Оқжетпес” тауы

**Сұлулығы
аңызға айналған
Көкшетаудың
асқақ тауы**

Сонау сұлу Көкше жерінде аспанмен таласқан бір биік тау бар. Оның аты – Оқжетпес. Бұл тауға садақтың оғы да жете алмайды екен. Сондықтан жұрт оны «Оқ жетпейтін тау» деп атап кетіпті. Аңыз бойынша баяғыда бұл жерде өзі мықты, өзі батыр бір бозбала өмір сүріпті. Ірі денелі болғаны соншалық, оны көтеруге бірде-бір ат немесе өгіз жарамай, пілге мініп жүріпті. Елін жаудан қорғаған бұл батыр бір шайқастан кейін тыныстап алмақшы болған сәтінде жаудың тағы бір шапқыншылығына тап болады. Күші азайып, әл-дәрмені таусылған бозбала:

– Пілім де жауға олжа болмасын! – деп, жан тапсырар сәтте пілді басына көтеріп, биік шыңға айналып кетіпті. Міне, содан бері ол тау «Оқжетпес» деп аталады екен.

Суреттің сол жағындағы аңдардың жолдары
суреттің оң жағындағы аңдардың қайсысымен
түісетінін, алдыларынан кім шығатынын тауып көр.

ойлан, тап!

Көлеңкесін
тап!

Қайсысы мысықтың көлеңкесі?

А.

Ә.

Б.

В.

Г.

Д.

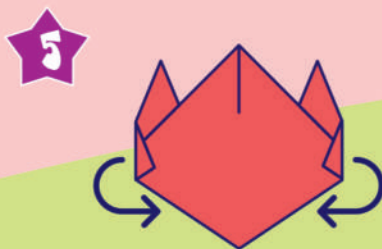
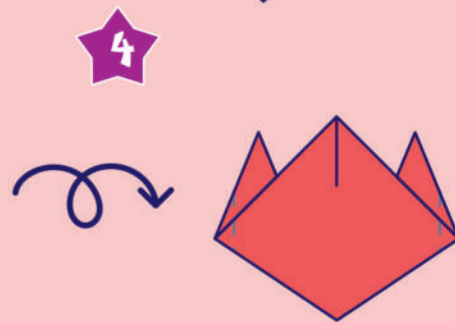
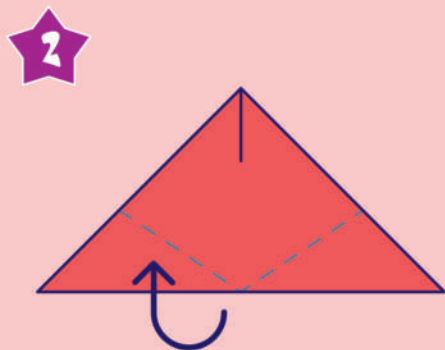
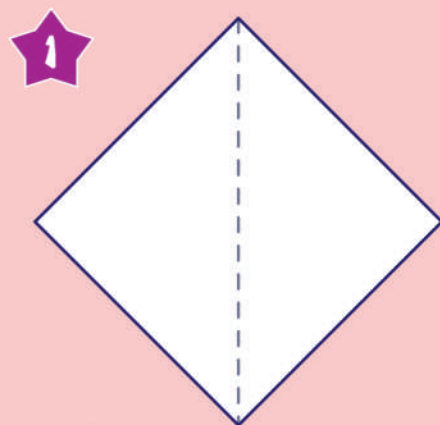
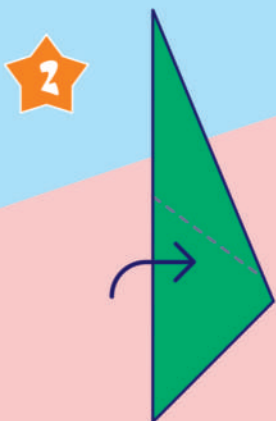
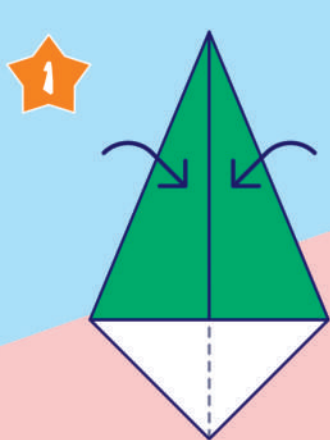
ҚАҒАЗДАН ЖАСАЛҒАН ҚЫЗҒАЛДАК

Ол үшін:

- түрлі түсті қағаз;
- қайшы;
- қалам;
- желім

қажет

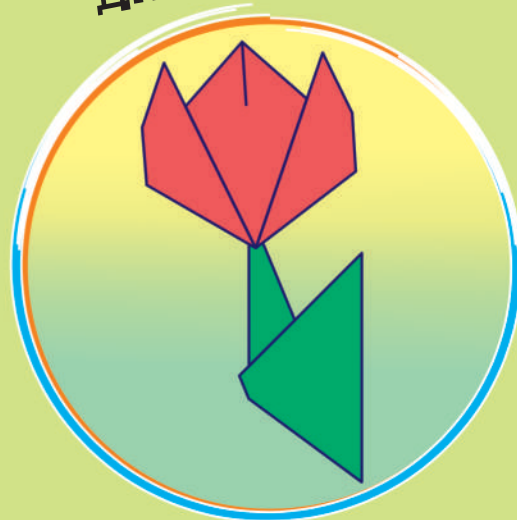
Ең алдымен жасыл түсті қағаздан қызғалдақтың сабағын дайындап аламыз. Ол үшін тіктөртбұрыш қағазды суреттегідей бүктейміз (1,2,3-суреттер).

Осымен
ҚЫЗҒАЛДАК ГҮЛІ
ДАЙЫН!

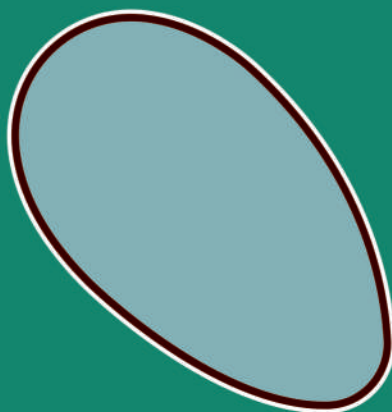
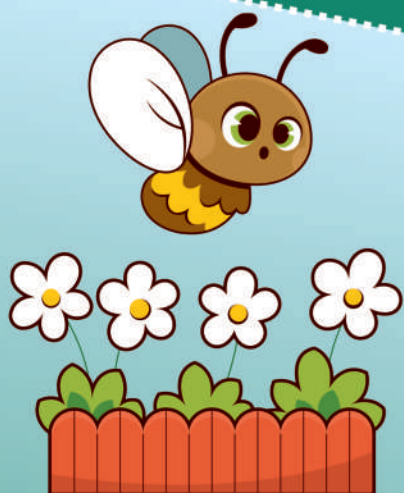
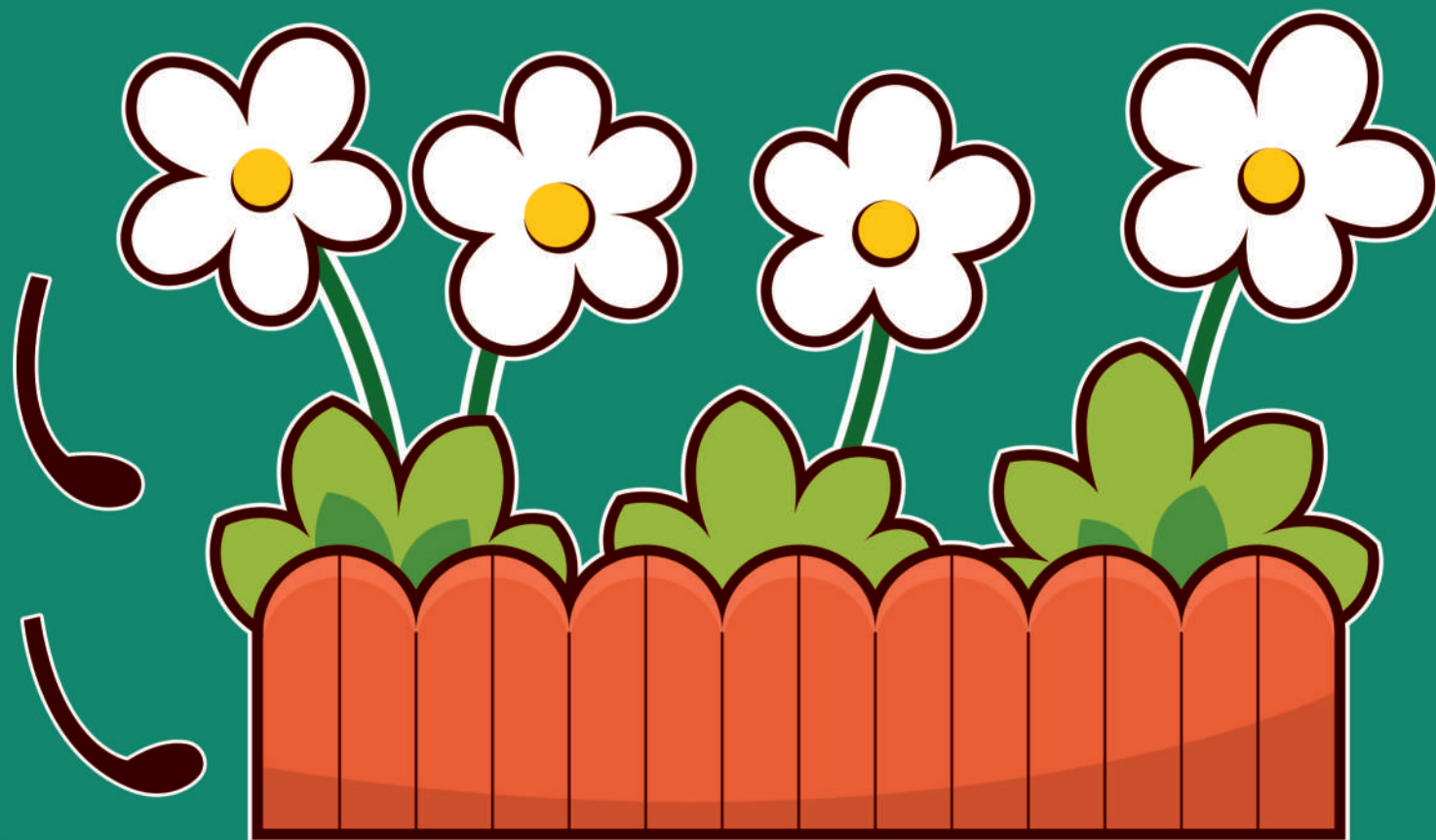
Енді қызыл түсті қағаздан қызғалдақтың күлтешесін суреттегі үлгі бойынша жасаймыз (1,2,3,4,5-суреттер).

Сосын сабағы мен күлтешесін желіммен жабыстырамыз.

Мына бөлшектерді
қайшымен қиып алып,
төменде көрсетілген нұсқадағыдай
қағазға жабыстыр.

Ой мен қол еңбекті
ұштастыра білейік!

Қандай көркем - туған өлкем!

*Бұл -
Көлсай көлі.
Алматы облысы,
Кеген ауданында
орналасқан.*

